

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล

เรื่อง “การพัฒนาคลังข้อมูล (Think Tank)
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการวิชาการ”

นายบุญเรือง บุรภัคดี

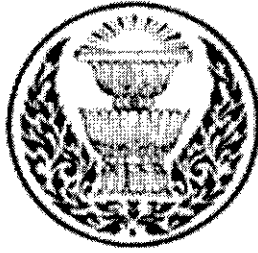
เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร
“การพัฒนานักบริหารระดับสูง” สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ
ระดับ ๙ ขึ้นไป

รัฐสภา
พ.ศ. ๒๕๔๙

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่...../...../.....
เลขทะเบียน.....
เลขหมู่.....

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล

เรื่อง “การพัฒนาคลังข้อมูล (Think Tank)
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการวิชาการ”

นายบุญเรือง บุรภัคดี

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร
“การพัฒนานักบริหารระดับสูง” สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ
ระดับ ๙ ขึ้นไป

รัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๔๙

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อทราบปัญหาและสภาพของปัญหาในการให้บริการทางด้านวิชาการแก่สมาชิกวุฒิสภาและบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภา เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานด้านดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลมีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น

กระบวนการดำเนินการศึกษาได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นเบื้องต้นทั้งในและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาสภาพเบื้องต้นของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ตลอดทั้งศึกษาจากผลงานการวิจัยรวม 2 เรื่อง จากนั้นได้นำเอาผลจากการศึกษามาวิเคราะห์ได้พบปัญหาในการให้บริการทางวิชาการ เช่น เรื่องความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ ความเที่ยงตรงของข้อมูลและคุณภาพมาตรฐานของข้อมูล เอกสารวิชาการ เป็นต้น ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มีสาเหตุมาจากเจ้าหน้าที่มีความรู้ไม่เพียงพอ มีทักษะและประสบการณ์น้อย ข้อจำกัดด้านข้อมูลเนื่องจากมีระบบการจัดเก็บยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ข้อมูลมีหลากหลาย กว้างขวาง ยากที่จะจัดทำให้สมบูรณ์ได้ เมื่อทราบปัญหาดังกล่าวแล้ว ผู้ทำการศึกษาได้จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหานั้น คือ ประเด็นปัญหาด้านเจ้าหน้าที่มีความรู้ไม่เพียงพอ ขาดทักษะและประสบการณ์ ก็เสนอให้พัฒนาบุคลากรให้พร้อมก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์แก่เจ้าหน้าที่ จัดตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ทางวิชาการ 1 คนละ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการเพื่อเติมเต็มสิ่งที่ยังขาด และเพิ่มความน่าเชื่อถือ และประเด็นข้อจำกัดด้านข้อมูลก็เสนอให้จัดตั้งคลังข้อมูลขึ้นและพัฒนาฐานข้อมูลวิชาการในทุก ๆ ด้าน จัดทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องจะสามารถแก้ไขสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วได้อย่างแท้จริง

คำนำ

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง “การพัฒนาคคลังข้อมูล (Think Tank) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการวิชาการ” นี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารพื้นฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของเอกสารที่หน่วยงานรับผิดชอบด้านวิชาการได้จัดทำขึ้นนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดทั้งศึกษารายงานผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวม 2 เรื่อง ทั้งนี้ เพื่อทราบถึงสภาพการให้บริการวิชาการ และทราบถึงความต้องการหรือผลสะท้อนกลับของผู้ใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ ความเที่ยงตรงของข้อมูล และความมาตรฐานของข้อมูลเอกสารวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์สภาพปัญหา และจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นการปรับปรุงพัฒนางานด้านการให้บริการวิชาการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร “การพัฒนานักบริหารระดับสูง” สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญระดับ 9 ขึ้นไป หวังว่าคงเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านตามสมควร

นายบุญเรือง บุรภัคดี
ที่ปรึกษาด้านการเมือง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
- สภาพปัญหาและปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
- วิธีการศึกษา.....	4
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 การศึกษา	
- วิธีดำเนินการศึกษา.....	6
- กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	10
- ผลการวิเคราะห์.....	10
- การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา.....	11 – 14
บทที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
- บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	15 – 30
บรรณานุกรม.....	31

บทที่ 1

บทนำ

สภาพปัญหาและปัญหา

ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐสภาเป็นองค์กรทางการเมืองเป็นอำนาจหนึ่งในสามอำนาจ คือ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจอตุลาการ รัฐสภาเป็นสถาบันฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งเมื่อกล่าวโดยสรุปแล้ว รัฐสภามีอำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ ๆ ของประเทศ และการเป็นกลไกในการตรวจสอบอำนาจรัฐ เป็นต้น การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจดังกล่าวนี้ รัฐสภาจะมีหน่วยงานซึ่งมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายประจำปฏิบัติหน้าที่ด้านธุรการ เลขานุการ และงานด้านวิชาการ เพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของสมาชิกรัฐสภาในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิก รัฐสภา การปฏิบัติภารกิจของสมาชิกรัฐสภาในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิก รัฐสภา ปัจจุบันรัฐสภาไทยใช้ระบบ 2 สภา คือ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ในแต่ละสภาจะมีสำนักงาน ซึ่งมีฐานะเป็นกรมช่วยปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น วุฒิสภามีสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาช่วยปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ในส่วนของสภาผู้แทนราษฎรมีสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรช่วยปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ที่กล่าวแล้ว เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในฐานะสภาผู้แทนราษฎร และในฐานะรัฐสภา ณ ที่นี้ขอกกล่าวถึง หน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการวิชาการแก่สภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา คือ สำนักวิชาการ

สำนักวิชาการ มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูล ให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นทางวิชาการเฉพาะสาขา การจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและญัตติ การจัดทำเอกสารวิชาการ การให้บริการตามหลักบรรณารักษศาสตร์ การวิเคราะห์พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การทำดัชนี การทำฐานข้อมูล การวิจัยและพัฒนา การจัดพิพิธภัณฑ์ การเมืองการปกครอง การบริหารจดหมายเหตุของรัฐสภา เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป

LIRT

การให้บริการทางวิชาการเฉพาะสาขาภายใต้กลุ่มงานบริการวิชาการนั้น เป็นการให้บริการในการศึกษา การค้นคว้า วิเคราะห์ ให้คำแนะนำและการเสนอความคิดเห็นทางวิชาการ รวมทั้งการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา การจัดทำเอกสารวิชาการในสาขาวิชาเฉพาะ 3 ด้าน คือ ด้านการเมือง การปกครอง ครอบคลุมการบริการวิชาการ สาขาการเมืองการปกครอง ภายในประเทศ การเมืองการปกครองระหว่างประเทศ ด้านเศรษฐกิจครอบคลุมการให้บริการใน สาขาการพาณิชย์ การคลัง การเกษตรและสหกรณ์ การคมนาคม และด้านสังคมครอบคลุมการ ให้บริการในสาขาสังคม การศึกษา การสาธารณสุข การแรงงานและสวัสดิการสังคม การท่องเที่ยว และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ในการให้บริการวิชาการที่กล่าวข้างต้นนี้เจ้าหน้าที่จะค้นคว้าข้อมูล และประสานงานเพื่อขอรับข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภายในและหน่วยงานภายนอก ทั้ง ภาครัฐและเอกชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวบรวมและเรียบเรียงตามความต้องการของ สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องตามที่ร้องขอ ซึ่งการให้บริการดังกล่าวในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับ ในด้านความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ ความเที่ยงตรง และความมีมาตรฐานของข้อมูลและเอกสาร วิชาการในระดับหนึ่งเท่านั้น ยังไม่อยู่ในระดับที่เป็นที่พึงพอใจ

สำนักวิชาการเป็นหน่วยข้อมูลที่จะให้บริการแก่สมาชิกวุฒิสภา ซึ่งสำนักวิชาการได้ กำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจไว้ดังนี้

❖ ปรัชญาสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ข้อมูลมาตรฐาน วิชาการก้าวไกล รัฐสภาไทยก้าวหน้า

❖ วิสัยทัศน์

เป็นเลิศวิชาการ คุณภาพมาตรฐาน บริการประทับใจ

❖ พันธกิจ

มุ่งมั่นพัฒนาข้อมูลวิชาการ ศึกษาค้นคว้า วิจัยและให้บริการ เพื่อสนับสนุนภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติ

LIRT

❖ ภารกิจ

1. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดทำข้อมูล รวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ เสนอความคิดเห็น และให้บริการวิชาการ จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ และจัดทำเอกสารทางวิชาการตามความต้องการของสมาชิกวุฒิสภา หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร บุคคลในวงงานวุฒิสภา และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. ดำเนินการเกี่ยวกับการบริการสารสนเทศ การให้บริการตามหลักบรรณารักษศาสตร์ และการพัฒนาวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ จัดทำดัชนีข้อมูล โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ รวมทั้งประสานงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศกับหอสมุดรัฐสภานานาชาติประเทศ

3. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์การเมืองการปกครอง ตามหลักวิชาการ พิพิธภัณฑ์ บริการนำชมจัดแสดงนิทรรศการ และบริหารงานจดหมายเหตุวุฒิสภา

4. ศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาระบบงานของวุฒิสภา และการปฏิบัติงานทางด้านนิติบัญญัติ

5. ดำเนินงานอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ทั้งนี้ การให้บริการทางวิชาการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของสำนักวิชาการ “เป็นเลิศ วิชาการ คุณภาพมาตรฐาน บริการประทับใจ” นั้น ควรเป็นการบริการที่มีบทบาททั้งเชิงรับ (Reactive) ในการเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการและการมีบทบาทในเชิงรุก (Proactive) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้แก่สมาชิกวุฒิสภา ในข้อเท็จจริงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นพรรคการเมืองร่วมรัฐบาล อาจมีหน่วยงานของรัฐที่จะให้บริการข้อมูลแก่สมาชิกอยู่แล้ว แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายที่ไม่ได้ร่วมรัฐบาล (ฝ่ายค้าน) จะขาดแคลนข้อมูลและแหล่งศึกษาข้อมูล ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีแหล่งข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้ เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายค้าน วุฒิสมาชิกและผู้สนใจอื่น ๆ ได้รับบริการข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ และนำไปใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่า ซึ่งการจัดทำข้อมูลดังกล่าวนี้จำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในสาขาวิชานั้น ๆ อย่างลึกซึ้ง จากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาวิชาการ ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพสูง เป็นคลังแห่งความรู้ของสังคมที่สามารถจะเชื่อมต่อความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ กับองค์ความรู้ที่มีอยู่ เพื่อให้การบริการ

LIART

ข้อมูลวิชาการเป็นไปอย่างมีมาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายในและภายนอก สามารถเป็นแหล่งอ้างอิงวิชาการและสนองตอบต่อการทำงานด้านนิติบัญญัติแก่สมาชิกวุฒิสภา หน่วยงานภายในและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิเคราะห์จึงเห็นสมควรที่จะให้มีการจัดทำคลังข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการวิชาการ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้การบริการทางวิชาการของสำนักวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีมาตรฐานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาได้รับบริการข้อมูลที่แม่นยำ ลึกซึ้งและครอบคลุมยิ่งขึ้น ภายใต้คำแนะนำและการให้คำปรึกษาของสำนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ
3. เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นเบื้องต้น ทั้งเอกสารในและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษา สภาพเบื้องต้นของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านวิชาการของสภา โดยเฉพาะสำนักวิชาการ
2. ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมได้
3. ศึกษาจากผลงานการวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านสารสนเทศของรัฐสภาไทย
4. ศึกษาจากผลงานวิจัย เรื่อง ระบบการประกันคุณภาพของหน่วยงานธุรการในสังกัด รัฐสภา
5. นำผลการศึกษามาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจัดทำข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นการเพิ่มพูนความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ ความเที่ยงตรง และความมีมาตรฐานของข้อมูลและเอกสารวิชาการมากยิ่งขึ้น
2. การให้บริการวิชาการเฉพาะสาขาของสำนักวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

3. สมาชิกวุฒิสภาได้รับบริการข้อมูลโดยตรงตามความต้องการยิ่งขึ้น
4. การปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติของสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕

บทที่ 2

การศึกษา

2.1 วิธีดำเนินการศึกษา

ได้ศึกษาเรื่อง อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้วยการให้บริการทางวิชาการแก่สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานวุฒิสภา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นเบื้องต้น พร้อมทั้งศึกษาสภาพเบื้องต้นของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านวิชาการ เอกสารดังกล่าว เช่น หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารดังกล่าวได้กล่าวถึงสรุปผลงานของส่วนงานด้านวิชาการ ซึ่งภารกิจด้านวิชาการในรายละเอียดดังกล่าวได้นำเสนอแล้วในบทที่ 1 จากนั้นได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่สำนักวิชาการได้ผลิตขึ้นเพื่อให้บริการแก่สมาชิกวุฒิสภา บุคคลในวงงานวุฒิสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติญัตติต่าง ๆ ตลอดจนทั้งเอกสารที่นำเสนอในรูปแบบอื่น เช่น เอกสารข้อมูลพื้นฐาน เอกสารวิชาการที่เป็นปฐมข้อมูล และหตุยภูมิ เป็นต้น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารเหล่านี้ ขออธิบายถึงเอกสารประกอบการพิจารณา

เอกสารประกอบการพิจารณาเป็นเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติและเอกสารประกอบการพิจารณาญัตติต่าง ๆ ซึ่งสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้บริการแก่สมาชิกวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องนั้น ๆ เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ของสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณาในวาระที่ 1 ประกอบด้วย หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตารางเปรียบเทียบ ความแตกต่างรายมาตราของพระราชบัญญัติเดิมกับร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนอให้มีการแก้ไข สาระบบกฎหมาย ข้อมูล สถิติ บทความ งานวิจัยและข้อมูลจากสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องพระราชบัญญัตินั้น ๆ ส่วนเอกสารประกอบการพิจารณาญัตติเป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณาญัตติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีเนื้อหาประกอบด้วย หลักการและเหตุผลของญัตติ สภาพการ ปัญหา ข้อมูล สถิติ บทความ และงานวิจัยเกี่ยวข้องกับญัตตินั้น เป็นต้น จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่กล่าวข้างต้นนี้ได้พบว่า บางเรื่องสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน แต่บางเรื่องมีข้อมูลน้อย ไม่สมบูรณ์ มีข้อมูลเป็นเบื้องต้นเท่านั้น มิใช่ข้อมูลในเชิงลึก จากการศึกษาในเรื่องดังกล่าวนี้ผู้รับผิดชอบดำเนินการในแต่ละเรื่อง มีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นข้อจำกัด เช่น ด้านแหล่งข้อมูล และข้อจำกัดด้านระยะเวลาดำเนินการ เป็นต้น ที่ทำให้เอกสารข้อมูลไม่สมบูรณ์

จากการศึกษารายงานการวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านสารสนเทศของรัฐสภาไทย, 2549, หน้า64-67 ได้พบว่า

1. งานสนับสนุนวิชาการเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา ในทางปฏิบัติยังไม่ปรากฏผลของการทำหน้าที่ด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. พบปัญหาในด้านระบบข้อมูล อันได้แก่ เรื่อง การจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบที่ดี และมีประสิทธิภาพเพียงพอ

3. พบสภาพปัญหาความล่าช้าในการให้บริการด้านวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา

4. การบริการข้อมูลข่าวสารยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมการ

5. การบริหารระบบข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากรายงานการวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ หน้า 81-83 ได้พบว่า

1. สมาชิกวุฒิสภา ร้อยละ 84.9 เคยใช้บริการของห้องสมุด สำนักวิชาการ ร้อยละ 63.6 เคยใช้บริการวิชาการ ร้อยละ 50.7 เคยใช้บริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ขณะที่สมาชิกวุฒิสภาเพียงร้อยละ 18.7 เท่านั้นที่เคยใช้บริการผลงานการวิจัยจากหน่วยงานภายในรัฐสภา

2. การนำข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานในสังกัดรัฐสภาไปใช้ประกอบการพิจารณาการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 84.0 นำข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานในสังกัดรัฐสภาไปใช้ในการพิจารณากฎหมาย รองลงมาได้แก่ การนำข้อมูลไปใช้ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน คิดเป็นร้อยละ 76.4 ของกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกวุฒิสภาร้อยละ 59.5 ของกลุ่มตัวอย่างนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง

ในด้านการใช้บริการเอกสารประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา จาก รายงานการวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ หน้า 159-165 กลุ่มตัวอย่างสมาชิกวุฒิสภาร้อยละ 70.4 เคยใช้บริการเอกสารประกอบการพิจารณา และได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเอกสารดังกล่าวนั้น โดยสรุป ความได้ว่า

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณา

1.1 ข้อมูลส่วนใหญ่ในเอกสารประกอบการพิจารณาเป็นข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องได้ดี แต่ควรนำเสนอข้อมูลในเชิงลึกหรือเชิงวิชาการ ตลอดจนข้อเท็จจริงและสถิติเพิ่มเติมโดยข้อมูลที่เสนอนั้นควรมีความกว้างขวางและสมบูรณ์ในเนื้อหาด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิด ความเป็นกลางของการนำเสนอข้อมูล ดังนั้น เอกสารประกอบการพิจารณาจึงควรประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ ซึ่งความชัดเจนใน ประเด็นที่สามารถอ้างอิงได้

1.2 โดยภาพรวมแล้วข้อมูลที่นำเสนอในเอกสารประกอบการพิจารณามีความเป็น ประโยชน์ต่อสมาชิกวุฒิสภา แต่ข้อมูลที่นำเสนอควรมีความเป็นปัจจุบันมากกว่าที่เป็นอยู่

1.3 ควรนำเสนอให้สมาชิกมีเวลาศึกษาล่วงหน้าก่อนที่จะประชุม เพื่อสมาชิก วุฒิสภามีเวลาสำหรับการศึกษาพิจารณาในรายละเอียดหรือค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ทัน

1.4 เอกสารมีประโยชน์มาก แต่การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบเป็นด้าน ๆ เพื่อ ดู แนวโน้มและความแตกต่าง ตลอดจนข้อดีข้อเสียกับประเด็นการพิจารณา อาทิ กรณีของกฎหมาย ต่างประเทศ กฎหมายเก่า-ใหม่

1.5 เอกสารมีรายละเอียดค่อนข้างน้อย ข้อมูลก็น้อย จึงไม่เพียงพอสำหรับ ประกอบการพิจารณาตัดสินใจของที่ประชุมสภาเท่าที่ควร

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพของงานบริการวิชาการ

ควรมีการกลั่นกรองและตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมและความเป็นกลาง ของข้อมูลสารสนเทศหรือบทสรุปวิเคราะห์ก่อนที่จะให้บริการ โดยหากเป็นไปได้ควรใช้การวิจัยเป็น เครื่องมือในการเพิ่มความสมบูรณ์ของงานบริการวิชาการสำหรับประกอบการพิจารณา ตัดสินใจ ในการทำหน้าที่ของวุฒิสภา

LIRT

ผู้ผลิตงานบริการทางวิชาการต้องมีความรอบรู้ที่เป็นปัจจุบัน มีความพร้อมและตื่นตัวต่อข้อมูลข่าวสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา แต่สำหรับในสภาพความพร้อมของหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการของรัฐสภาในปัจจุบันแล้ว ควรเน้นการให้บริการข้อเท็จจริงมากกว่าการให้บริการวิจัยตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภา

จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง ระบบการประกันคุณภาพของหน่วยงานธุรการในสังกัดรัฐสภา 2545, หน้า 76-79 ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบระบบการประกันคุณภาพหน่วยงานธุรการในสังกัดรัฐสภา

องค์ประกอบสำคัญของระบบการประกันคุณภาพดังกล่าวก็คือ มาตรฐานการจัดการและสัมฤทธิ์ผลการปฏิบัติงาน พร้อมตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน ซึ่งประกอบไปด้วยมาตรฐาน 5 ด้าน คือ

1. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ
2. มาตรฐานด้านการจัดทรัพยากรบุคคล
3. มาตรฐานด้านกระบวนการปฏิบัติงาน
4. มาตรฐานด้านกำกับดูแลการตรวจสอบติดตามและการพัฒนาปรับปรุง
5. มาตรฐานด้านการควบคุมเอกสารและสารสนเทศ

ผลการตรวจสอบระบบประกันคุณภาพหน่วยงานธุรการในสังกัดรัฐสภา โดยสุ่มตัวอย่างบุคลากรในระดับบริหาร จำนวน 42 ท่าน บุคลากรระดับปฏิบัติ จำนวน 51 ท่าน และผู้ใช้บริการหรือผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง จำนวน 12 ท่าน รวมเป็น 105 ท่าน หลังจากทำการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มาตรฐานการปฏิบัติงานและสัมฤทธิ์ผลของการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดขึ้นนั้น โดยทั่วไปได้รับการยอมรับจากอยู่ในระดับมาก (สเกล : 5 มากที่สุด 4 มาก 3 ปานกลาง 2 น้อย และ 1 น้อยที่สุด) ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและผู้ใช้บริการมีความเห็นว่า เหมาะสมกับสำนักงานเลขาธิการทั้งสองในระดับมาก และเห็นว่าความเป็นไปได้ในการนำระบบประกันคุณภาพฯ ดังกล่าวไปใช้ได้จริงอยู่ระดับปานกลางถึงมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) ในเรื่องของหลักปรัชญาแห่งระบบประกันคุณภาพนั้น ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญในระดับมาก เช่น เกี่ยวกับการยอมรับกลไกการดำเนินงานรูปแบบต่าง ๆ มีผลต่อความสำเร็จต่อระบบประกันคุณภาพในระดับมาก

ผู้ทำการวิจัยได้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการตั้งคณะทำงานขึ้นมาพิจารณาการนำระบบการประกันคุณภาพที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาไปใช้จริง พร้อมทั้งมีการวิจัยเพื่อให้ทราบถึงผลดีและข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อันจะทำให้เกิดการพัฒนารับปรุงต่อเนื่องไป อันจะเป็นประโยชน์ไม่เฉพาะกับหน่วยงานราชการในสังกัดรัฐสภาเท่านั้น แต่จะเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานอื่น ๆ อีกด้วย

2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ศึกษาบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภา ศึกษาเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่หน่วยงานด้านวิชาการจัดทำขึ้นเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้บริการวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา ตลอดจนศึกษาผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานการให้บริการทางวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในเรื่อง ความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ ความเที่ยงตรงของข้อมูล และความมีมาตรฐานของข้อมูล เอกสารวิชาการ เพื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์สภาพปัญหาและจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนางานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานและประเทศชาติต่อไป

2.3 ผลการวิเคราะห์

ปัจจุบันหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบด้านวิชาการของรัฐสภา คือ สำนักวิชาการ ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวนี้มีภารกิจที่จะต้องศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ จัดทำข้อมูล รวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ เสนอความเห็นเพื่อให้บริการทางวิชาการตามความต้องการหรือตามคำร้องขอของสมาชิกรัฐสภา จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติและเอกสารวิชาการอื่น ๆ เพื่อให้บริการสมาชิกรัฐสภา หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร บุคคลในวงงานรัฐสภาและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมีภารกิจจัดทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบงานของรัฐสภาและเพื่อให้บริการสมาชิกรัฐสภาในการปฏิบัติหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติและการดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการสารสนเทศ เป็นต้น

LIRT

จากภารกิจต่าง ๆ ในการให้บริการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูล การเสนอข้อมูล การจัดทำเอกสารวิชาการ ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ และการให้บริการข้อมูลตามความต้องการหรือตามคำร้องขอของสมาชิกรัฐสภาดังกล่าวนั้น ผลที่สะท้อนออกมาในด้านคุณภาพของข้อมูลและเอกสารวิชาการต่าง ๆ นั้น เป็นที่ยอมรับมีความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำและความเที่ยงตรงอยู่ในระดับหนึ่ง ซึ่งยังมีได้มาตรฐานสากลหรืออยู่ในระดับที่ผู้บริหารพอใจมากนัก จึงควรที่จะพัฒนางานด้านดังกล่าวเพื่อให้คุณภาพของงานด้านวิชาการก้าวไปสู่การยอมรับและมีมาตรฐานที่สูงขึ้นหรือพัฒนาไปสู่ความเป็นที่ยอมรับและมีคุณภาพได้มาตรฐานสากลต่อไปในอนาคต

การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

จากเหตุผลข้อศึกษาที่ค้นพบข้างต้น อาการของปัญหาคือ ความน่าเชื่อถือ สาเหตุมาจากความรู้ไม่เพียงพอของเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่มีความรู้ในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่เพียงพอที่จะทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล การทำการประมวลผลสรุปสาระเนื้อหาต่าง ๆ ของเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลนั้น ๆ ให้สมบูรณ์ครบถ้วนได้ ต่อปัญหาความแม่นยำยังไม่เป็นที่ยอมรับนั้น สาเหตุมาจากเจ้าหน้าที่มีทักษะหรือประสบการณ์ไม่เพียงพอ เมื่อกล่าวโดยตรง คือ เจ้าหน้าที่มีประสบการณ์น้อย งานที่ปฏิบัติเป็นงานใหญ่ระดับชาติ งานดังกล่าวต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์สูง จึงจะสามารถจัดทำข้อมูลต่าง ๆ ได้สมบูรณ์ครบถ้วนในทุกประเด็นของเรื่องและผลตามมาก็คือ ความน่าเชื่อถือและความแม่นยำของข้อมูลต่อปัญหาที่ว่า “ความเที่ยงตรงของข้อมูลและเอกสารวิชาการต่าง ๆ” นั้น หน่วยงานยังขาดข้อมูลที่สมบูรณ์ มีความจำกัดด้านข้อมูล เพื่อประกอบการจัดทำเอกสารวิชาการ เอกสารพื้นฐานตลอดทั้งเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ และการให้บริการข้อมูลอื่น ๆ ตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภาหรือตามคำร้องขอสมาชิก จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การจัดทำเอกสารวิชาการต่าง ๆ ตลอดทั้งการให้บริการข้อมูลตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภาไม่สมบูรณ์เท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งสาเหตุดังกล่าวนี้เกิดขึ้นเพราะปัจจัยต่าง ๆ มากมาย เช่น ความหลากหลายของข้อมูล ข้อจำกัดเรื่องเวลาในการดำเนินการและระบบการจัดเก็บข้อมูลยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอ เป็นต้น

LIRT

จากปัญหาต่าง ๆ ที่นำเสนอข้างต้นนั้น เพื่อให้เข้าใจชัดเจนในขั้นตอน การจัดทำ เอกสารประกอบการพิจารณา ขอยกตัวอย่างเป็นกรณีศึกษาเรื่องการดำเนินการจัดทำเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ เสนอ เป็นเรื่องด่วน ส่งสภาผู้แทนราษฎร วันจันทร์ที่ 12 มิถุนายน 2548 บรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระ การประชุมสภาวันพุธที่ 14 มิถุนายน 2548 มีเวลาจัดหาข้อมูลและจัดทำเอกสารประกอบการ พิจารณา รวม 2 วัน และสำนักวิชาการต้องจัดทำให้แล้วเสร็จทันการพิจารณาของสภา ผู้แทนราษฎรในวันพุธที่ 14 มิถุนายน 2548 ใช้เวลาจัดหาข้อมูล รวบรวมข้อมูลและเรียบเรียง จัดพิมพ์ จัดทำเป็นรูปเล่มให้แล้วเสร็จรวมเวลา 2 วัน

ในการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังกล่าวนี มีข้อจำกัดด้วยเวลาดำเนินการ คือ มีเวลาเพียง 2 วัน เมื่อมีเวลาการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติก็ ไม่ สมบูรณ์ เพราะขั้นตอนนั้นเมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติแล้วจึงทำการศึกษา ค้นคว้า ข้อมูล เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ตามเวลาที่จำกัดก็จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์และเรียบเรียง จัดทำ ต้นฉบับเอกสารประกอบการพิจารณา เมื่อเสร็จแล้วนำเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อโปรดพิจารณา อนุมัติให้ดำเนินการ จากนั้นจัดส่งโรงพิมพ์เพื่อผลิตออกแจกจ่ายสมาชิกรัฐสภา การผลิตเอกสาร ดังกล่าวจะผลิต จำนวน 1000 เล่ม เมื่อผลิตเสร็จแล้วเจ้าหน้าที่ด้านธุรการก็จะจัดเตรียมแจก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก่อนที่จะประชุมสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังกล่าว เป็นต้น

จากกรณีตัวอย่างการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรรค การเมืองที่นำเสนอข้างต้นนั้น จะทำให้ทราบได้ว่าระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการนั้นมีเวลา น้อยมาก แต่ต้องทำให้ทันการพิจารณาให้ได้ ดังนั้น การจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา ดังกล่าวจะทำให้มีข้อมูลที่สมบูรณ์ จึงเป็นการยาก เพราะข้อจำกัดด้านข้อมูล ข้อจำกัดเรื่องเวลา และระบบการจัดเก็บข้อมูลยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ เป็นต้น ดังนั้น เอกสารประกอบการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติพรรคการเมืองจึงมีข้อน่าพิจารณาด้านความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ และความ เทียงตรงของข้อมูลนั้นว่าน่าจะจะไม่สมบูรณ์ครบถ้วนเท่าที่ควรจะเป็นหรือมองว่างานได้มาตรฐานใน ระดับหนึ่งเท่านั้น ผู้บริหารจึงคิดหาวิธีการที่จะพัฒนาทำให้เอกสารประกอบการพิจารณาหรือ

LIRT

เอกสารวิชาการอื่น ๆ ตลอดทั้งข้อมูลที่ทำให้บริการสมาชิกรัฐสภาเป็นที่น่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับและได้มาตรฐานมากกว่าที่เป็นอยู่และเพื่อจะได้มีการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการและพัฒนา ระบบการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอแล้ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่องานนิติบัญญัติและประเทศชาติโดยรวมมากยิ่งขึ้น

ส่วนในประเด็นที่ให้บริการข้อมูลตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภาหรือตามคำร้องของสมาชิกรัฐสภานั้น การจัดหาข้อมูลเจ้าหน้าที่จะค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และติดต่อประสานหาข้อมูลจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ข้อมูลส่วนมากที่สมาชิกร้องขอจะเป็นข้อมูลจากหน่วยราชการต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงเป็นปฐมข้อมูล การประสานติดต่อต้องทำเป็นหนังสือราชการขอไปยังหน่วยงานนั้น ๆ บางหน่วยก็สามารถประสานด้วยวาจาก็สามารถไปรับข้อมูล ส่วนข้อมูลอีกทางหนึ่งเป็นข้อมูลที่สำนักวิชาการได้รวบรวมจัดเก็บไว้ในสายงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ แต่เนื่องจากข้อมูลมีขอบเขตกว้างใหญ่ไพศาลมาก ยากที่จะจัดเก็บให้สมบูรณ์ได้

ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการสมาชิกรัฐสภาตามคำร้องขอหรือตามความต้องการแบบนี้มีข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูล คือ มีระบบการจัดเก็บยังไม่สมบูรณ์ และมีเวลาจำกัด คือ ต้องการให้ทันใช้ของผู้ขอใช้บริการ เมื่อขอแล้วอยากได้ข้อมูลเลยไม่ต้องรอ นี่คือปัญหาและอุปสรรค เพราะความต้องการที่ขบับไวรวดเร็วยกมากล่าวนี้จะชี้ให้ทราบถึงการให้บริการ โดยเฉพาะเอกสารข้อมูลเรื่องนั้น ๆ ที่สามารถร้องขอว่าจะเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์มากน้อยเพียงใด เพราะข้อมูลที่ขอนั้นเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ๆ ของชาติ หากข้อมูลไม่สมบูรณ์ถูกต้องก็จะทำให้การตัดสินใจแก้ไขปัญหามิถูกต้องตรงจุด หากข้อมูลที่ให้บริการมีความสมบูรณ์ ถูกต้องก็จะช่วยประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาของชาติได้ตรงจุดจะเป็นผลดีต่อประเทศชาติ ในทางตรงกันข้ามมีความจำกัดด้านข้อมูล การจัดเก็บระบบไม่สมบูรณ์และมีเวลาจำกัดในการค้นคว้าข้อมูล จึงทำให้เกิดการคำนึงถึงเรื่องคุณภาพของข้อมูล คือ ความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำและความเที่ยงตรงของข้อมูลเอกสารวิชาการ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานวิชาการของสถาบันนิติบัญญัติ เพราะยุคปัจจุบันการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ๆ ของชาติจะต้องมีข้อมูลที่สมบูรณ์ ถูกต้อง จึงจะแก้ไขปัญหามาได้ตรงจุดและเป็นประโยชน์กับประเทศชาติโดยรวม

LIART

การให้บริการข้อมูลในรูปแบบเอกสารพื้นฐาน การนำเสนอข้อมูลแบบนี้จะมีเวลาศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดข้อมูลความสมบูรณ์ ความถูกต้องของข้อมูลมีมากในแต่ละเรื่องที่ทำ ที่ผ่านมาจะมอบหมายให้วิทยากรและนิติกรซึ่งรับผิดชอบข้อมูลวิชาการคนละด้าน และจะมอบหมายให้จัดทำในแต่ละด้านที่รับผิดชอบ การให้บริการในรูปแบบดังกล่าวจะได้ผลดีในระดับหนึ่ง ส่วนงานในด้านกรวิจัยนั้น สำนักวิชาการในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา รัฐสภา ก็ได้พยายามอย่างเต็มความสามารถที่จะผลักดันให้มีการดำเนินการวิจัยในหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาด้านนิติบัญญัติ ในแต่ละปีก็สามารถสนับสนุนการดำเนินการวิจัยได้ปีละ 2-3 เรื่อง หรือมากกว่า ขณะนี้คณะกรรมการวิจัยฯ ได้ออกระเบียบทุนสนับสนุนการศึกษาปริญญาโท-เอก ปีละหลายทุน ซึ่งจะช่วยให้รัฐสภามีผลงานการวิจัยมากขึ้น เพื่อนำผลการวิจัยมาให้บริการสมาชิกรัฐสภา แต่การวิจัยนั้นต้องอาศัยเวลานานเป็นปีก็ตามผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาของชาติ จากที่กล่าวถึงนี้เป็นกรพยายามที่จะสร้างความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ ความเที่ยงตรงของข้อมูลวิชาการให้กับรัฐสภา จึงพยายามสร้างข้อมูลออกมาในรูปแบบการวิจัย ซึ่งเป็นแนวทางการจัดทำข้อมูลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมโลก แม้การปฏิบัติงานด้านนี้จะมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้างก็ตาม

๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕

บทที่ 3

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ตามที่ได้นำเสนอเนื้อหาสาระในบทที่ 1 นั้น จะเป็นการนำเสนอบทบาท ภารกิจ และการปฏิบัติงานตามบทบาท ภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านวิชาการในภาคปฏิบัติการ ให้บริการทางด้านวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ แก่สมาชิกรัฐสภา บุคลากรในวงงานรัฐสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่ามีสภาพอย่างไร ตลอดทั้งได้นำเสนอปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจของหน่วยงานด้านวิชาการและนำเสนอวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีการศึกษา และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เป็นต้น ส่วนเนื้อหาสาระในบทที่ 2 นั้นได้นำเสนอวิธีการดำเนินการศึกษา ซึ่งวิธีดำเนินการศึกษานี้ได้ศึกษาเรื่อง อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านวิชาการ ซึ่งได้แก่ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อำนาจหน้าที่ความชัดเจนตามประกาศ คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาที่ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานวิชาการ จากนั้นได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่สำนักวิชาการได้จัดทำขึ้น เช่น เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติหรือเอกสารข้อมูลพื้นฐาน เอกสารข้อมูลต่าง ๆ ได้พบว่าบางเรื่องสามารถนำเสนอได้ครบถ้วน สมบูรณ์ ลึกซึ้ง บางเรื่องมีข้อมูลน้อยไม่สมบูรณ์ มีข้อมูลเป็นเบื้องต้นเท่านั้น มิใช่ข้อมูลในเชิงลึก เป็นต้น

นอกจากนั้นได้ศึกษาจากเอกสารผลงานวิจัยรวม 2 เรื่อง คือ รายงานการวิจัยความต้องการด้านสารสนเทศรัฐสภาไทย และผลงานการวิจัยระบบการประกันคุณภาพของหน่วยงานราชการในสังกัดรัฐสภา จากการศึกษาผลการวิจัยดังกล่าวได้พบว่า งานสนับสนุนวิชาการเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาในทางปฏิบัติยังไม่ปรากฏผลของการทำหน้าที่ด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร พบปัญหาในด้านระบบข้อมูล อันได้แก่ เรื่องการจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบที่ดีและมีประสิทธิภาพเพียงพอ พบปัญหาความล่าช้าในการให้บริการด้านวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา การให้บริการข้อมูลและข่าวสารยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมการ การบริหารระบบข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และยังได้พบว่าสมาชิกต้องการข้อมูลเชิงลึกหรือเชิงวิชาการ ตลอดจนข้อเท็จจริงและสถิติเพิ่มเติม โดยข้อมูลที่เสนอนั้นควรมีความกว้างขวางและสมบูรณ์ในเนื้อหา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นกลางของการนำเสนอข้อมูล เอกสารข้อมูลที่นำเสนอมีรายละเอียดค่อนข้างน้อย ข้อมูลก็น้อย จึงไม่เพียงพอสำหรับประกอบการพิจารณาตัดสินใจของที่ประชุมเท่าที่ควร เป็นต้น

จากการศึกษาผลงานการวิจัยที่ค้นพบเหล่านี้เป็นผลสะท้อนจากผู้ให้บริการทางวิชาการ เมื่อก้าวโดยสรุปแล้วจะเป็นเรื่อง ความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ ความเที่ยงตรงของข้อมูลและความมีมาตรฐานของเอกสารวิชาการ สาเหตุที่ทำให้การบริการวิชาการมีข้อขัดข้องไม่สมบูรณ์ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรนี้ มีปัจจัยหลายประการที่เป็นสาเหตุและเป็นปัญหาดังผลการศึกษาวิจัยที่ได้นำเสนอข้างต้นนั้น แล้ว

อย่างไรก็ตามเมื่อมาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจะพบว่า “ความน่าเชื่อถือ” มาจากเจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถยังไม่เพียงพอ “ความแม่นยำ” มาจากเจ้าหน้าที่ขาดทักษะและประสบการณ์ และประการสุดท้ายที่เป็นเรื่องสำคัญมาก ๆ นั่นคือ “ความเที่ยงตรงของข้อมูลและความมีมาตรฐานของเอกสารวิชาการ” เรื่องนี้มาจากข้อจำกัดด้านข้อมูล ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ในปัจจุบัน การจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นระบบที่ดีเท่าที่ควร ซึ่งเป็นข้อค้นพบจากการวิจัยซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งในหลาย ๆ ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและปัญหาที่นำเสนอข้างต้นแล้วนั้น เมื่อประสงค์จะให้การบริหารจัดการคลังข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ควรจะต้องมีการพัฒนาฐานข้อมูลที่มีอยู่ และศึกษาวิเคราะห์รวบรวมเพิ่มเติม โดยจัดตั้งเป็นคลังข้อมูลขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ นอกจากนั้นควรพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการเป็นการเฉพาะ และจัดตั้งคณะที่ปรึกษาติดตามศักดิ์ทางวิชาการ 1 คณะ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาวิชาการเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหากล่าวข้างต้น โดยมีแนวคิดในการดำเนินการดังนี้

1. แนวทาง

การพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรับ/
ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

How to

เพิ่มความรู้ ทักษะ และประสบการณ์
ให้กับเจ้าหน้าที่

LIRT

หลักการพัฒนาศักยภาพคน (HRD.) นั้นมีวิธีการมากมายหลายวิธี เช่น วิธีการให้การศึกษาเพิ่มเติม โดยส่งเสริมผู้สำเร็จปริญญาตรีแล้วให้ศึกษาต่อปริญญาโท จากปริญญาโท ส่งเสริมให้ศึกษาต่อปริญญาเอก ในสาขาที่ต้องการนั้น ๆ แต่ต้องใช้ระยะเวลานาน นอกจากนั้นยังมีวิธีการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์แก่บุคลากรในสายงานนั้น ๆ โดยใช้วิธีการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ อาจเป็นหลักสูตรระยะสั้น 1 – 2 สัปดาห์ หรือ 1 – 3 เดือน หรือหลักสูตรระยะยาวในเวลาเป็นปีขึ้นไปก็ได้ อีกส่วนหนึ่งยังมีวิธีการให้ไปศึกษาดูงาน ส่งไปร่วมสัมมนาต่าง ๆ เป็นต้น

การพัฒนาบุคลากร ณ ที่นี้ขอกล่าวถึง การพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานด้านวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น ปัจจุบันบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะรับบุคคลสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นหลักทั้งตำแหน่งวิทยากรและนิติกร ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือแก่ผู้ขอใช้บริการทางวิชาการนั่นเอง อย่างไรก็ตามสภาพปัจจุบันโลกยุคข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีแพร่หลาย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาบุคลากรเหล่านี้ให้มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ความรู้ที่ได้ศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ นั้นเป็นเพียงความรู้พื้นฐานเท่านั้น ยังไม่เพียงพอที่จะมาให้บริการกับสมาชิกวุฒิสภาและบุคคลเกี่ยวข้องของวุฒิสภาได้ หน่วยงานด้านวิชาการจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรในด้านการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ต่าง ๆ อีกมาก แต่การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ดังกล่าวนี้จะต้องฝึกอบรมเน้นหนักการปฏิบัติงานหรือความรู้ ทักษะและประสบการณ์เฉพาะสาขาวิชานั้น ๆ เช่น สายงานวิทยากร หรือสายงานนิติกรก็จะจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเฉพาะด้าน เช่น หลักสูตรของนิติกรจะจัดเกี่ยวกับการยกย่างกฎหมายหรือหลักสูตรสำหรับวิทยากรก็จะเป็นเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำข้อมูล การรวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลหรือการเขียนเอกสารวิชาการ เป็นต้น เป็นการ Training on the job การจัดฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ จะต้องจัดอย่างเป็นระบบและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากจัดฝึกอบรมการปฏิบัติงานในหน้าที่แล้วยังต้องส่งไปศึกษาอบรม/สัมมนาวิชาการ/การศึกษาดูงานต่าง ๆ อีกด้วย เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ให้กับเจ้าหน้าที่วิทยากรและนิติกรดังกล่าว เพื่อให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลกและมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน นอกจากหลักการพัฒนาศักยภาพคนดังกล่าวข้างต้นนั้น และ

เพื่อให้การพัฒนาได้ผลอย่างแท้จริงควรนำเอาหลักวิชาการ Core Competencies มาปรับใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านวิชาการ อันได้แก่ ตำแหน่งวิทยากรและนิติกร ซึ่งตำแหน่งดังกล่าว สำนักงานฯ จะเน้นการพัฒนาด้านกฎหมาย การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำข้อมูล การเรียบเรียงข้อมูลและการเขียนหนังสือเอกสารวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้เกิดความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ในการให้บริการวิชาการแก่สมาชิกวุฒิสภาและผู้เกี่ยวข้อง

2. แนวทาง

ตั้งคณะที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
ทางวิชาการ 1 คณะ เพื่อให้
คำแนะนำ คำปรึกษาวิชาการ

How to

ดำเนินการแต่งตั้งตาม
สายวิชาการนั้น ๆ

จากการที่ผลงานทางวิชาการต่าง ๆ ไม่เป็นที่น่าเชื่อถือยอมรับความแม่นยำและความเที่ยงตรงในด้านข้อมูลวิชาการต่าง ๆ นั้น เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานสภาและบุคคลทั่วไปให้ความเชื่อถือและยอมรับคุณภาพของเอกสารวิชาการต่าง ๆ ของสภานั้น ควรแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม เป็นต้น ผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะเป็นข้าราชการประจำหรือข้าราชการเกษียณอายุราชการแล้ว หรือจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนก็ได้ โดยมีเจ้าหน้าที่จากกลุ่มงานบริการวิชาการ 1-3 สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นคณะทำงานจัดหาข้อมูลบุคคลในแต่ละด้าน กรณีตัวอย่างบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิด้านประวัติศาสตร์ไทย เช่น นายทองตอ กล้วยไม้ ณ อยุธยา และบุคคลผู้เชี่ยวชาญด้านพืช ได้แก่ ศาสตราจารย์ดอกเตอร์ระพี สาคริก เป็นต้น เมื่อรวบรวมข้อมูลบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิได้แล้วก็จะมีการประสานท่านเหล่านั้นเพื่อดำเนินการแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เป็นที่ปรึกษากิตติมศักดิ์โดยให้ประธานรัฐสภาลงนามแต่งตั้ง เป็นต้น ท่านเหล่านี้จะเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นที่เลี้ยงของเจ้าหน้าที่สำนักวิชาการของสภาที่ดำรงตำแหน่งเป็นวิทยากรและนิติกรในการให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาในเรื่องนั้น ๆ ในการจัดทำข้อมูลและเอกสารวิชาการต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยกลั่นกรองเติมเต็มข้อมูลวิชาการในส่วนที่ขาดหายไปหรือไม่สมบูรณ์ เป็นต้น เพื่อให้ข้อมูลสมบูรณ์ครบถ้วน การกระทำดังกล่าวจะช่วยให้ข้อมูลเอกสารวิชาการต่าง ๆ มีมาตรฐานและเพิ่มความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ และความเที่ยงตรงของข้อมูล

LIART

มากยิ่งขึ้น และจะเป็นประโยชน์ต่องานรัฐสภามากยิ่งขึ้น เพราะกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการแล้วยังต้องได้รับการกลั่นกรองและการเติมเต็มจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้น ๆ อีก จึงเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีความถูกต้องแม่นยำและเที่ยงตรงอีกด้วย ในเรื่องดังกล่าวนี้ประเทศมหาอำนาจเขามีคลังข้อมูล (Think Tank) ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่ทรงคุณค่า และเขาจะใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์กับชาติของพวกเขาอย่างมากมาย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาเขาให้อดีตประธานาธิบดีจิมมีคาเตอร์ มาช่วยทำงานด้านสิทธิมนุษยชนแก่รัฐบาลสหรัฐอเมริกา และให้ดอกเตอร์เฮนรี ซีสซิงเจอร์ มาช่วยประสานงานกับกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งท่านเหล่านั้นแม้เกษียณราชการแล้ว แต่ยังเป็นทรัพยากรบุคคลที่ทรงวุฒิและเต็มเปี่ยมด้วยประสบการณ์ เป็นต้น ในเรื่องดังกล่าวนี้เราควรนำมาเป็นแบบอย่างการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาที่ติดมศักดิ์ได้ ซึ่งเรื่องนี้นางด้านวิชาการสภาเรายังขาดและได้ริเริ่มดำเนินการมาในปี 2545 ขณะนี้กำลังดำเนินการอยู่ในหลาย ๆ ด้าน

จากที่ได้เสนอแนวคิดข้างต้นนั้น ก็เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทำงานด้านวิชาการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผลงานด้านวิชาการต่าง ๆ เกิดความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำ ความเที่ยงตรงและความมีมาตรฐานของข้อมูลวิชาการที่สูงขึ้น เพื่อให้เกิดการยอมรับในหมู่สมาชิกรัฐสภามากยิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องในวงงานรัฐสภาและหน่วยงานราชการทั่วไป หรือบุคคลทั่วไปหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การยกระดับคุณภาพของผลงานวิชาการให้สูงขึ้นเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน

เป้าหมาย

1. มีคณะที่ปรึกษาที่ติดมศักดิ์ทางวิชาการ 1 คณะ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการ เฉพาะสาขาแก่สำนักวิชาการ
2. ข้อมูลที่ให้บริการแก่สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายใน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความถูกต้อง ลึกซึ้ง มีความแม่นยำ มีมาตรฐานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับแก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอก

การดำเนินงาน

1. ติดต่อประสานงานกับนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญเฉพาะสาขาวิชา (ตามบัญชีแนบ) เพื่อขอความร่วมมือในการให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการแก่สำนักวิชาการ
2. ดำเนินการประสานงานเพื่อแต่งตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการแต่ละสาขาวิชา พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน
3. จัดทำทะเบียนรายชื่อและสถานที่ติดต่อของคณะที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ จำแนกตามรายสาขา
4. จัดหาสถานที่ทำงาน สิ่งอำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติงานแก่คณะที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ เพื่อความคล่องตัวในการประสานงานและขอรับคำปรึกษาด้านวิชาการต่าง ๆ
5. ขอรับคำปรึกษาและคำแนะนำในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเฉพาะสาขาตามที่สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องร้องขอ

บัญชีแนบท้าย

สาขาวิชาเฉพาะ 3 ด้าน

1. ด้านการเมืองการปกครอง

- ◆ การเมือง การปกครองภายในประเทศ
 - การเมือง การปกครองของไทย
 - กฎหมาย
 - การปกครองท้องถิ่น
 - องค์การอิสระ
 - ระบบราชการ
 - การยุติธรรม
- ◆ การเมือง การปกครองระหว่างประเทศ
 - การเมือง การปกครองต่างประเทศ
 - ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
 - กฎหมายระหว่างประเทศ
 - อนุญาโตตุลาการ
 - สิทธิมนุษยชน
- ◆ การทหารและความมั่นคง

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

2. ด้านเศรษฐกิจ

- เศรษฐกิจ การค้า
- การพาณิชย์
- การคลัง การธนาคาร
- การเงิน
- การอุตสาหกรรม
- การงบประมาณ
- การเกษตรและสหกรณ์

- การคมนาคมขนส่ง
- การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

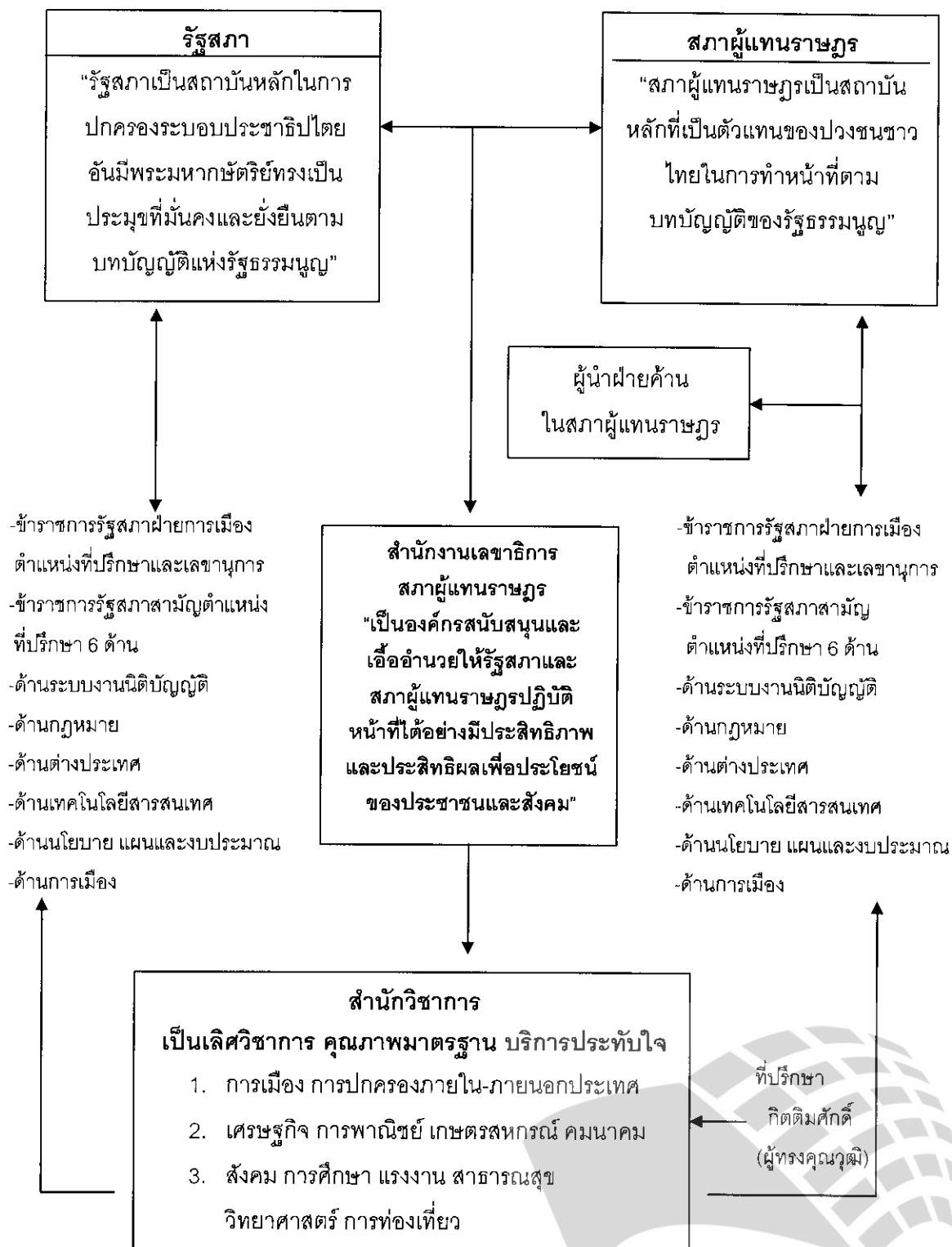
3. ด้านสังคม

- สังคม
- การศึกษา
- การแพทย์ สาธารณสุข
- ประชากรและการตั้งถิ่นฐาน
- การแรงงานและสวัสดิการสังคม
- การท่องเที่ยว
- การกีฬา
- การศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
- วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
- สิ่งแวดล้อม
- การพลังงาน

ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาระบบงานข้อมูล เพื่อให้บริการวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการ
2. พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้เป็นศูนย์ศึกษาค้นคว้าทางด้านนิติบัญญัติ
3. พัฒนาการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ และ เอกสารวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการเฉพาะสาขาและเป็นแหล่งอ้างอิงทางนิติบัญญัติ
4. พัฒนารูปแบบการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทางการเมืองการปกครองให้เป็นแหล่งศึกษา ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองอย่างสมบูรณ์
5. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานด้านจดหมายเหตุแก่ หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการปฏิบัติงานของรัฐสภา
6. ส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการ ต่าง ๆ เพื่อสามารถปฏิบัติรองรับภารกิจของสภาผู้แทนราษฎรและรัฐสภาไทยได้อย่างมี ประสิทธิภาพ
7. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทางวิชาการอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อ พัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการตามสายวิชาการที่รับผิดชอบ

แผนผังวิสัยทัศน์กับการดำเนินการให้บริการวิชาการ

LIRT

แผนผังการให้บริการวิชาการ

3. แนวทาง
การพัฒนาฐานข้อมูล
วิชาการในทุก ๆ ด้าน

How to

การจัดการข้อมูล

1. จัดตั้งคลังข้อมูล
2. พัฒนาฐานข้อมูลที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. จัดทำฐานข้อมูลที่ยังขาดให้ครบถ้วนสมบูรณ์
ในทุก ๆ ด้าน
4. มีการเชื่อมโยงข้อมูล
5. พัฒนาระบบการสืบค้นข้อมูลให้รวดเร็วและ
ทันสมัย
6. บุคลากรมีความรู้ ความสามารถทางด้านการ
จัดการข้อมูลพื้นฐานทุกคน
 - จัดฝึกอบรม
 - เชื่อมโยงข้อมูล
 - ทดสอบการให้บริการ (การใช้งาน)
 - ให้บริการ (ใช้งาน)

การจัดการข้อมูลเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับต้น ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในปัจจุบันจะทำอย่างไร การจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ จึงจะเป็นระบบที่สมบูรณ์ทันสมัย สะดวก รวดเร็วที่จะนำมาใช้และให้บริการสมาชิกรัฐสภาและผู้เกี่ยวข้อง เมื่อพูดถึงข้อมูลควรแยกเป็นสองด้านข้อมูลด้านหนึ่งเป็นการจัดเตรียมไว้เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของแต่ละสำนักฯ อาจนำมาให้บริการสมาชิกรัฐสภาบ้างเท่านั้น ข้อมูลอีกส่วนใหญ่ที่จัดเตรียม คือ ข้อมูลที่จะให้บริการสมาชิกรัฐสภาโดยตรงเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกรัฐสภา เช่น ในการตรากฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและการให้ความเห็นชอบ เรื่อง สำคัญของชาติ เป็นต้น ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้เป็นเรื่องใหญ่มากที่จะจัดเก็บให้สมบูรณ์ได้ในทุก ๆ ด้าน แต่อย่างไรก็ตามขอเสนอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดตั้งคลังข้อมูลขึ้นเพื่อดำเนินการจัดเก็บข้อมูลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แม้ว่าขณะนี้สำนักวิชาการจะได้ดำเนินการโครงการคลังข้อมูลมาตั้งแต่ปี 2545 ก็ตาม การดำเนินการ

LIRT

จัดเก็บข้อมูลก็ก้าวหน้าไปได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น ยังไม่ถึงขั้นที่จะนำมาแก้ไขปัญหาด้านข้อมูลต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพได้ในขณะนี้ การดำเนินการดังกล่าวนี้จะต้องใช้งบประมาณและบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์พอสมควร แต่ขณะนี้คลังข้อมูลสำนักวิชาการได้มีการจัดทำห้องคลังข้อมูลติดตั้งอุปกรณ์ วางระบบเพิ่มข้อมูล ป้อนข้อมูลตามสายวิชาการต่าง ๆ ก้าวหน้าไปได้ในระดับหนึ่ง หากสำนักงานฯ ได้ให้การสนับสนุนผลักดันให้เป็นคลังข้อมูลอย่างจริงจังคาดว่าอีก 5-10 ปีข้างหน้าจะมีคลังข้อมูลที่มีสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติ พร้อมกันนี้ควรเร่งรัดให้สำนักฯ ต่าง ๆ พัฒนาระบบข้อมูลที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ อันเป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยให้การบริการข้อมูลมีประสิทธิภาพได้ นอกจากนั้นควรส่งเสริมให้หน่วยงานวิชาการจัดทำฐานข้อมูลที่ยังขาดให้ครบถ้วน สมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน เมื่อจัดการให้เป็นระบบที่สมบูรณ์แล้ว ให้หน่วยงานสารสนเทศดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลและดูแลการพัฒนาระบบการสืบค้นข้อมูลให้รวดเร็วและทันสมัย

นอกจากนั้นความสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การรีบเร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านการจัดการข้อมูลพื้นฐานทุกคน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ด้านวิชาการ ควรจัดฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะด้านคอมพิวเตอร์ เมื่อฝึกอบรมมีความพร้อมแล้ว การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการใช้ปฏิบัติงานก็ต้องมีพร้อม มีการเชื่อมโยงข้อมูล ทดสอบการใช้งานและให้บริการ

ปัจจุบันการจัดเก็บข้อมูลของสภาฯ ส่วนมากเป็นระบบ Stand alone ยังมีได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก จึงเสนอให้พัฒนาระบบข้อมูลของสำนักงานฯ ให้สมบูรณ์ และพร้อมที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ ข้างนอกได้ ขณะเดียวกันก็ให้มีการพัฒนาระบบการสืบค้นข้อมูลให้รวดเร็วและทันสมัยไปพร้อม ๆ กันด้วย

การพัฒนาบุคลากรด้าน IT นั้น ก็นับว่าเป็นหัวใจอันสำคัญเช่นกัน ปัจจุบันสำนักสารสนเทศเป็นผู้รับผิดชอบอยู่ แต่ควรทำให้เข้มข้นมากขึ้นเพื่อให้เกิดความพร้อมมากยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อีกส่วนหนึ่งอาจเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อข้อมูลสำเร็จรูปมาให้บริการสมาชิกวุฒิสภาเพิ่มขึ้น

ปัจจุบันสภามีศูนย์ E-knowledge อยู่อาคารรัฐสภา 1 ชั้น 3 ซึ่งมีข้อมูลให้บริการสมาชิกวุฒิสภาอยู่ในระดับหนึ่งแล้ว แต่จะจัดหามาเพิ่มเติมอีกว่ามีส่วนใดบ้างที่ยังขาด และมีความจำเป็นเพื่อ

LIRT

เพิ่มขีดความสามารถให้กับสำนักวิชาการในด้านการให้บริการวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับรัฐสภาใหม่ในการเลือกตั้งทั่วไปที่จะถึงนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ขณะที่การจัดเตรียมคลังข้อมูลของสภายังไม่สมบูรณ์

ปัญหาและสภาพปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการข้อมูลและเอกสารวิชาการแก่สมาชิกรัฐสภา และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงงานของรัฐสภา ในปัจจุบันตามที่ได้เสนอข้างต้นนั้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือ ความแม่นยำและความเที่ยงตรงของข้อมูลเอกสารวิชาการ ตลอดถึงความมีมาตรฐานของข้อมูลและเอกสารวิชาการต่าง ๆ ปัญหาเหล่านี้สาเหตุมาจากปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลากรมีความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ไม่เพียงพอ ความหลากหลายของข้อมูล ข้อจำกัดเรื่องเวลาในการดำเนินการจัดทำข้อมูล ข้อจำกัดด้านข้อมูลที่มีระบบการจัดเก็บไม่สมบูรณ์ครบถ้วน เป็นต้น จากปัญหาและสภาพปัญหาซึ่งเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้นนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเพื่อให้เป็นไปตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ และยุทธศาสตร์ของสำนักวิชาการที่กล่าวข้างต้นแล้ว ข้อเสนอแนะมีดังนี้

1. ปัญหาความน่าเชื่อถือ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ แก้ไขด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้พร้อมรับ/ก้าว ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง
2. ปัญหาความแม่นยำ เจ้าหน้าที่ขาดทักษะและประสบการณ์ แก้ไขด้วยการตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ทางวิชาการเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการ
3. ปัญหาความเที่ยงตรงของข้อมูลและความมีมาตรฐานของเอกสารวิชาการ สาเหตุมาจากข้อจำกัดของข้อมูล แก้ไขด้วยการจัดการข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านข้อมูลด้วย

ปัญหา

การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

อาการ	สาเหตุ
ความน่าเชื่อถือ	เจ้าหน้าที่ความรู้ไม่พอ
ความแม่นยำ	เจ้าหน้าที่ขาดทักษะ/ ประสบการณ์ไม่พอ
ความเที่ยงตรงของข้อมูล และเอกสารวิชาการ	ข้อจำกัดด้านข้อมูล

แนวทางการแก้ไขปัญหา
(Concept Design)

แนวทาง	How to
<p>-พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้พร้อมรับ/ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง</p> <p>-ตั้งคณะที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ทางวิชาการ 1 คณะ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการ</p> <p>-พัฒนาฐานข้อมูลวิชาการในทุก ๆ ด้าน</p>	<p>-เพิ่มพูนความรู้เจ้าหน้าที่/ทักษะ/ประสบการณ์</p> <p>-ดำเนินการแต่งตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ทางวิชาการตามสายวิชาการนั้น ๆ</p> <p>-การจัดการข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดตั้งคลังข้อมูล 2. พัฒนาฐานข้อมูลที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 3. จัดทำฐานข้อมูลที่ยังขาดให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน 4. มีการเชื่อมโยงข้อมูล 5. พัฒนาระบบการสืบค้นให้รวดเร็วและทันสมัย 6. บุคลากรมีความรู้ ความสามารถทางด้าน การจัดการข้อมูลพื้นฐานเพิ่มขึ้น <p>-จัดฝึกอบรม</p> <p>-จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น</p> <p>-เชื่อมโยงข้อมูล</p> <p>-ทดสอบการใช้งาน (การให้บริการ)</p> <p>-ใช้งาน (ให้บริการ)</p>

LIRT

บรรณานุกรม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. ความต้องการด้านสารสนเทศของรัฐสภาไทย.

กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์, 2549.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. ระบบประกันคุณภาพของหน่วยงานธุรการ

ในสังกัดรัฐสภา. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์, 2545.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์, 2549.

หอสมุดรัฐสภาแคนาดา (เอกสารแปล). <http://www.parl.go.ca/publications/LOP-e-htm>

หอสมุดรัฐสภาญี่ปุ่น (เอกสารแปล). http://www.ndd.jp/en/aboutus/outlin_2-htm

หอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (เอกสารแปล).

<http://www.loc.gov/about/welcome/Librarions/office.htm/>

ประวัติ

ประวัติ : นายบุญเรือง บุรภัคดี
เกิดวันที่ 10 พฤษภาคม 2489

การศึกษา : พุทธศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2518
: M.A. in politics and public Ad., UNIV. of Poona, India.

การรับราชการ :

- ▶ ตำแหน่ง วิทยากร 3 วันที่ 15 พฤศจิกายน 2521
- ▶ ตำแหน่ง วิทยากร 7 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2534
- ▶ ผู้อำนวยการสถาบันพระปกเกล้า
(เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 8) วันที่ 11 มีนาคม 2541
- ▶ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร
(นักบริหาร 9) วันที่ 26 สิงหาคม 2545
- ▶ ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
(นักบริหาร 9) วันที่ 27 สิงหาคม 2545
- ▶ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
(นักบริหาร 10) วันที่ 9 เมษายน 2547
- ▶ ที่ปรึกษาด้านการเมือง
(วิทยากร 10 ช.ช.) วันที่ 4 มกราคม 2549

Legislative Institutional Repository of Thailand